

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 9. Emendata multa è libro tertio De officijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

ipse quidem factum suum defendere posse video
tur: ita cum interrogabant: *Placet hoc tibi?* Sic Thym
Terentiana deprehensum Chaream leuiter obu
gans, *Satin' hoc tibi placet?* Cicero epistola. seu en
libri in quo nunc versamur: *Sed bene tu me perdisce*
placet hoc tibi? Tibullus in carmine obsecro: *Pla*
..... qui sub arborum coma: & quæ sequuntur, pro
enim adscribere. In eadem epistola, vbi vulgo legi
A: nunc Cœliq[ue], non dico equidem, quid egerit: legem
est, quidquid egerit. In octava, meros terores, non vul
go, miro. In ultima verò, *Accepi ab Acasto, meo statu*
tuas litteras. non vt editi libri habent, *Accepi ab A*
seruo meo statim tuas litteras.

Eminenda multa è libro tertio De officijs.

CAPVT IX.

CICERONIS verba sunt è tertio De officijs.
Accedit eodem testi locuples Posidonius, qui en
scribit ihi quadam epistolæ, P. Rutilium Rufum, qui Pan
tium audinerat, dicere solere, vt nemo pictor esset invi
sus, qui Veneris eam partem, quam Apelles inchoatum re
quisset, absoluueret. oris enim pulchritudo reliqui corpori re
tandi spem auferebat: sic ea quæ Panætius prætermisſet,
non perfecisset, propter eorum quæ fecisset præstantiam,
neminem persecuturum. Quibus in verbis lèpè admirau
eram, cur additum esset illud, & non perfecisset, cum
enim quæ prætermiserat Panætius, ea non modo non
perfecerat, sed ne inchoauerat quidem. Sed veteres
bri admirationem luctulerunt, quorum in pleniora
postrema eius comprehensionis pars ita legitur, ut
quæ Panætius prætermisſet, propter eorum quæ perfec
præstantiam, neminem persecutum. In eodem libro, in
de Cæsar's cædæ, et si eum non nominat, loquitur, in
vulgo

magis legas: Vicit igitur vilitas honestatem: imò verò honestas vilitatem secuta est. At in veterioribus quanto melius: Vicit igitur vilitas honestatem: imò verò honestam vilitas consecuta est. Significat enim factum illud beneplacitum suisse per se, utile *xz* *ouphelius*. Vnum præterea locū subijciam, qui nusquam ille quidem in vulgaris libris emenda ē legitur: sed in libris præclaris illius correctoris ita deprauatus est, ut ipsius sententia, aliquot vocum temerè additarum congestu obrutæ, ut, quasi per nebulam, tenue quoddā vestigium apparet. Et fuit ea illius consuetudo, ut non tam quæderetur interdum, quid dixisset Cicero, quām quid ipsum dicere oportuisse cēseret. Sed tota res mihi paulo altius repetenda est: ut etiam in ijs Ciceronis verbis que non multò antecedunt eum quem purgare infinitimus locum, maculæ quædam eluantur. Quæfit igitur Cicero, Necessitatis interdum viro bono alium lædere, deoque illius cōmodis aliquid detrahere. Ac primum illud quasi principium ponit, humanae societas arctissimum vinculum esse, magis arbitrari esse contra naturam, hominem homini detrahere sui comodi causa, quām omnia incommoda subire vel externa, vel corporis, vel etiam ipsius animi, seruantem institutam. Ita enim planè legendum est, non ut vulgo, que racent instituta. Vetus scriptura deprauata est, cœant institutam. Deinde paucis interiectis, addit: Quid? *h* *alarm*, *crudelēm tyrannum*, & *immanem*, *vir bonus*, *se p* *frigore conficiatur*, *vestitu spoli*, *ne posse*, *nōnne faciat*: Hic libri mei veteres habent, ne ipse algore pereat. sed vitroque modo eadem sententia efficitur. Deinde totam questionem, adhibita distinctione, explicat his verbis: Nam siquid homini ad nullam partem vili, vilitatis tuae causa detraxeris, inhumane feceris contraq. na-

ture legem. quibus verbis ne homini quidē placetno
 tili significat, quidquam sapientem detrahere debo
 re, vtilitatis suae cauſa. At ille, quem dico, ita colo
 Nam siquid homini, homo ad nullam rem vtili, vtili
 tua cauſa detraxeris. Ineptè. Instituta enim qualibet
 hoc modo, Num sapiens homini ad nullam rem vtili
 quid aliquando detrahere posset. non autem : Nam homi
 ad nullam rem vtili. Ita enim paulo ante quæstum em
 Nōnne igitur sapiens, si fame ipse consciatur, abstulerit
 bum alteri homini ad nullam rem vtili? Negat igitur C
 cero, id vtilitatis priuatæ cauſa licere. Deinde addi
 Sin autem is tu sis, qui multam vtilitatem Reip. atque lo
 minum societati, si in vita remaneas, adferre posu: signo
 ob eam cauſam alteri detraxeris, non sit reprehendenda.
 Ob eam cauſam; id est, non ob tuam vtilitatem, sed pu
 blicam. Sequitur : Sin autem id non sit eiusmodi : sicut
 cuique incommodum ferendum est potius, quam de alterius
 commodis detrahendum. Liber autem vetus, quo nunc
 vtor, ita habet: Sin autem is nou sis eiusmodi, vnde colla
 go librarium, primò per errorem, cùm scripsisset le
 rediisse denud ad superius membrum, cuius principium erat, sin autem is tu sis. deinde, errore animadu
 so, non deleuisse quidem duas voces, quas frustra re
 petierat, autem is, sed cetera persecutum. Ut sit vera lo
 ctio : sin non sis eiusmodi. Solebant enim homines in
 periti, qui auctorum aut proauorum nostrorum temp
 tribus, vietum sibi describēdis libris quaeritabant, que
 perperam scripserint, non delere: ne libros suos, mul
 tis litoris deformatos, minus vendibiles redderent,
 iterūmue totas paginas describere cogerentur : sed ip
 ut erant omissis cetera persequi. Atque ea res imm
 merabilem errorum copiam in omne scriptorum ge
 nus inuexit.